

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apore Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
 Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
 Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
 Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
 Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 37.
 Corespondențele stânt a se adresa la
 Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37
 Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:
 Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
 15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 80 cr.
 pentru fie-care publicare.

Nr. 5139 Plen.

Cerculariu

cătră onor. membrii ai sinodului protopresbiteral înmulțit și cătră onorații membrii ai comitetului protopresbiteral din protopresbiteratul gr. or. al Clușului.

Subscrisul în calitate de comisariu consistorial, însărcinat de venerabilul consistoriu arhidiecezan cu convocarea și conducerea sinodului protopresbiteral înmulțit al tractului Clușului pentru alegerea de protopresbiter, am onore a convoca prin această pre onorații membrii, preoți și mireni, ai sinodului protopresbiteral înmulțit al tractului Clușului a se întruni în sinod electoral *Luni în 30 Decembre a. c. la 11 ore înainte de amădi* în biserica noastră parochială din cetatea Clușului pentru alegerea de protopresbiter al tractului numit.

Serviciul divin, împreună cu chemarea sântului spirit, ce are să premérgă actului de alegere, se va țină la 9 ore înainte de amădi în numita biserică parochială.

Totodată, conform prescrierei §-lui 14 din regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, am onore a convoca pe călea această și pre onorații membrii ai comitetului protopresbiteral la ședința estraordinară pentru compunerea listei de candidare pe *Duminecă în 29 Decembre a. c. la 3 ore după amădi* în localul cancelariei oficiului nostru protopresbiteral din Cluș.

Sibiu, 10 Decembre, 1891.

Comisariul consistorial:
Moise Lazar m. p.,
 asesor cons.

Nr. 5620 cons. Plen.
 922 protopr.

Cerculariu

cătră toți p. t. domni membrii clericali și mireni ordinari și estraordinari ai sinodului protopresbiteral gr. or. din protopresbiteratul Abrudului.

Incredințat din partea venerabilului consistoriu arhidiecezan cu conducerea alegerei de protopresbiter al tractului Abrud; în executarea mandatului primit conform §-lui 15 din regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiteri și § 51 combinat cu §. 42 ai Statutului organic, am onore

a convoca sinodul protopresbiteral electoral la locul central al tractului în orașul Abrud, pe *diua de 30 Decembre a. c. (11 Ianuarie 1892) la 11 ore a. m.* în localitatea scôlei noastre confesionale de acolo, după celebrarea sântei liturgii cu chemarea sântului Duch în biserica parochială gr. or. din orașul Abrud, la care sunt invitați membrii sinodului a participa.

Totdeodată este convocat prin această și comitetul protopresbiteral pe *Duminecă în 29 Decembre st. v. a. c. la 3 ore p. m.* în localitatea ce se va designa în fața locului, pentru preconsultarea și combinarea listei de candidare prevădută în §. 14 al suscitatalui regulament congresual, la cari toți p. t. membrii ai comitetului sunt poftiți a se presenta.

Sibiu, 12 Decembre, 1891.

Comisariul consistorial:
Ioan Papiu m. p.,
 protopresb. asesor consistorial.

Sibiu, în 4 Decembre.

Compatrioții nostri magiari ajunși prin constelațiunile politice la putere, și tot prin constelațiunile politice susținuți și ađi la putere, și au făcut încă deodată eu introducerea dualismului un plan mare, la a cărui executare lucră din tôte puterile, și precum se vede, ađi impregiurările le sunt favorabile, deore-ce fără de nici o sfișla accelerăză executarea planului tocmai acuma cu o iuțelă, care trebuie să pună la serioșe ingrigiri pe tot patriotul bine cugetătoriu, și iubitoriu de fericirea acestei patrii.

Pe departe, de tot pe departe s'au început cu lucrarea acelu plan, și până acuma compatrioții nostri s'au silit a-și păstra cel puțin în formă aparentă, că planul lor și executarea lui e în favorul popórelor din această patrie, și acesta o au și exploatat cu multă și mare măestrie la tôte ocasiunile.

În cadrul cel mare pe periferia cercului frații magiari au pus inscripțiunea: magiarisarea tuturor elementelor din această patrie, sau doră mai precis: unitatea în limbă, și prin ea unitatea în cugetare, unitatea în simțemiinte, unitate în tôte manifestațiunile vieții sufletesci.

În acest mare cerc s'au format apoi mai multe cercuri concentrice, fie-care în interesul inscripțiunei de pe periferie.

La anul 1879 s'au adus articolul de lege XVIII, prin care s'a introdus limba magiară ca studiu obligat în scólele poporale, și instrucțiunea ministerială precum și planul, cari au urmat în scopul pune

rei în lucrare a acestei legi, sunt fôrte asupritórică dela început, deore ce propunerea limbii magiare se contemplăză și impune în atâtea ore, încă e preste puțină a mai face ceva progres în scóla poporală și din celelalte obiecte de învățământ, dacă vei esecuta planul ministerial, și cum-că acela trebuie esecutat, despre acesta nu mai încape nici o îndoiéla.

A urmat articolul de lege XXX din 1883, prin care s'au reformat învățământul în scólele medii, și limba magiară în clasele superioare s'au impus la unele obiecte ca limbă de propunere, și la esamenul de maturitate tot în limba această au să răspundă și elevii.

Mai departe pentru fie-care profesor de fie-care specialitate s'a dispus facerea esamenului în limba magiară, și cursul universitar din literatura magiară, din istoria literaturii magiare, — care ca lucru logic — numai la noi în patrie se pot face, și scopul practic e împedecarea candidaților de profesură de a studia în străinătate.

A urmat în timpul mai prospét articolul de lege XXX din 1890, prin care din scólele statului s'a scos limba elină tot cu scopul de a se face înlesnire terenului de cucerire a limbii magiare, și ca mărturie s'a luat și desemnul în plan.

În timpul mai prospét s'a luat o altă dispozițiune, tot după sistemul cercurilor concentrice, și după regula cunoscută: cu cât e mai mică periferia, cu atât mai mare e cuprinsul. S'a adus legea pentru asilele de copii, și așa dela anul 3 al etății, cetățé-nul vine băgat în mașina cea nesdravănă a lui Grünwald Bela, din care apoi ca profesor diplomat éșă cetățé-n modern, cu simțemiinte moderne.

La tôte lucrările de până acuma s'au păstrat aparența, care justifică lucrarea, și o presenta ca făcută în interesul cetățé-nilor. Și cât abus nu s'a făcut cu susținerea acestei aparențe.

Decamdată rămănem numai la instrucțiune.

Deja în anul 1879 introducerea limbii magiare în scólele poporale s'a prezentat ca favor naționalităților, deore-ce se dá ómenilor ocasiunea pentru învățarea limbii statului, și prin această posibilitatea de a se fericii în stat, căci fericire în acest stat fără cunoscinta acestei limbi nu există.

Aparența era deci păstrată, și justificarea o presenta în triste colori viața practică din statul nostru. Anume întrégă administrațiunea, întrégă justiția la noi în contra legii aduse de parlament se face numai în limba magiară. Ca justificare deci vine practica vieții. Și în fața practicei trebuie să-ți pleci ca-

FOIȚA.

Glasul patriei române.

Trecură mii de ani . . . trecură ea prin vânt . . .
 Decând purtam și eu, bun nume pe pământ.
 Atuncea de primejdii, de rele nu-mi păsa;
 Căci fii mei viteji, pe min' me apăra.

Și bravi î-mi erau fii, la larg la răsărit . . .
 Tot capete 'ndrășnețe, fier tare, oțelit.
 —Nădejde, biruință cetiam din ochii lor,
 Și 'nscris purtau pe frunte: — al patriei amor.

Dar fii mei viteji, prin lupte sângeróse . . .
 S'au stins. Și-acei de ađi sunt babe somnuroșe;
 Cu mințile stricate, curagiu de șorecei,
 Cari fug dela primejdii, ca nisce vai de ei.

Români de-odinăóră! Români din vremea mea . . .
 Pe dulcea vóstră maică, acum de-oași vedea . . .
 Străini au copleșit-o; ér fii fără rost,
 În órba rătăcire n'o vėd, și n'o cunosc . . .

Caransebeș 22 Decembre, 1891.

Florea Bozgan.

Colinde.

(De pe Valea Almașului)

Colinda 4.

(Urmare).

Colo 'njosu mai înjos,
 Colo 'n ritul cel frumos
 Unde pasce o turmă mare,
 Ciobănelul sfântu sóre,
 Cu sora sa cea mai mare.
 Sora sa din graiu grăia:
 Uite frate ce-i vedea,
 Că vin nori de plóe mare
 Și ne-apucă vreme tare.
 Ba aceia n'us nori de plóe,
 Ci-'s pețitori de pe câmpie.
 Vin la mine,
 Cer pe tine,
 Ei te cer cu patru boi,
 Eu te dau numai cu doi.
 Ei te cer cu patru vaci,
 Patru vaci, patru colaci,
 Să-i mănca la nunta ta,
 Dar eu nu vreu ale da,
 Numai două de-afăta
 Tot vițeii într'auriți,
 Ca mai bine să trăiți.
 Să fii gazdă sănătósă,
 Se plătești colinda noastră,
 Cu un cop-douș de vin,
 Diua de ađi ca să-ți fie,
 La mulți ani cu veselie.

La tot șirul se repetăză: „Florile d'albe”.

Colinda 5.

Sus, însus și mai însus,
 Colo 'n sus cătră apus
 Toema 'n pórtă ceriului,
 D'a-și ședea, cine-și ședea;
 D'a-și ședea tot sfânt-Petrea,
 Sfântu Petrea tot plângea,
 Tot plângea, din graiu grăia:
 Lasă-mi Dóme chieile,
 Chieile, chiliile
 Tôte câte sunt în raiu,
 Colo 'n raiu colo pe plaiu
 Ca să las toți séracii,
 Séracii, și calicii,
 Că pe pământ nu pot trăii,
 De argați de 'npintenați
 De ómenii învățați,
 De notarăși și-advocați!
 Dumneșeu din graiu grăia,
 Uite Petre ce-i vedea!
 Se uită Petrea să vadă,
 Tot să vadă și să credă,
 Că 'n mijlocul iadului,
 În văpaia focului,
 Tot plângeau, tare strigau,
 Cărturarii și argații
 Nemiloșii 'npintenați,
 Pe sfânt Petrea de-î ruga
 Și din graiu așa grăia:
 Vin-o Petre și ne scóte,
 Că ți-om face câte tóte,
 Ți-om serie 'n cancelărie,
 Ce vei vrea tu pe hârtie,
 Contrătușuri, testamente
 Cum vei dice tu de drepte!
 Da sfânt Petrea de li-o ășis:

N'aveți loc în Paradis,
 C'acolo ovi'nt séracii,
 Séracii și calicii.
 Voi în iad și ei aci.
 Să fii gazdă sănătósă,
 Să plătești colinda noastră.

Colinda 6.

La masa cea rochilată,
 Rochilată 'n cornurată,
 Unde 'mpérații stau rotă,
 Ei tot beau și ospetéza,
 Și să légă ca să vadă
 Carii din ei și-și mai mari
 Tot mai mari și tot mai tari,
 Tot mai tari mai învățați,
 Mai străluciți 'mpérați.
 Da ei n'o putut afla,
 Și-o umblat tótă lumea
 Pă'n o ajuns la Vifeim,
 Unde ingerii să 'nchin
 Tot să 'nchin și mândru cântă
 La eslea fiului sfântă,
 'mpérații s'o 'nchinat
 S'or închinat daruri i-o dat,
 Pe fiuț de l'o 'ntrebat:
 Care din ei e mai mare,
 E mai mare și mai tare?
 Și fiuț din graiu grăia:
 Că-i mare tot gazda,
 C'are boi, și are vaci,
 Turme de oi, turme de porci.
 Și-are vie, și-are vin,
 Să bem să ne veselim.
 La tot șirul repetat: „Ler maler”,
 (Va urma).

pul, căci practica se face cu călcarea legii, și ministrul de justiție al Ungariei, interpelat pentru ce se suferă călcarea legii, în fața parlamentului a răspuns, că călcarea legii se face pentru aceea, că există legea, va lua însă măsuri pentru susținerea călcării de lege prin aceea, că o va schimba, și așa va acomoda legea practicei, care e bună, și astfel practica vieții nu va mai forma călcarea de lege.

Observăm numai așa noi între noi și p ntru noi, că călcarea s'a susținut în forma veche până azi, deo-are-ce legea nu s'a schimbat, și ea nu s'a schimbat deo-are-ce dacă s'ar schimba, atunci cu ce s'ar mai pute susține în fața streinilor pretinsul liberalism, sub care ne desmierdăm noi răsfății copii ai Eldoradului din Ungaria?

La legea pentru școlile medii aparenta s'a exploatat și mai cu efect. Tot asemenea la legea, prin care s'a scos din gimnasia limba elină.

Cu câtă emfază s'a exploatat aparenta la asilele de copii.

Sărmana umanitate tot pe buzele patrioților moderni se răsfăță, și dacă nu erau arhierii români, cari se sigilează în casa magnaților adevărul, din care au purces manifestațiunile poporului român, lumea streină era sedusă se credă, că da, aparenta susținută de presa unghurică are pe partea sa adevărul și manifestațiunile noastre de nemulțămire erau timbrate de răsvrățiri inscenate din prea mare îmbuibare a nēmului nostru.

O biserică din anul 1600 ori 1701?!

II.

Inscripțiuni, care se facă amintire, că biserică ar fi zidită de Mihaiu Vitézul, nu se află, nici la biserică, nici la clopotniță.

Mărturisese însă această unele însemnări din arhiva statului și anume: Voivodul Mihaiu (Mihály Vajda) a zidit la anul 1600 această biserică, sub ispănatul cămărarului din Ocna Vasile Vieser, (Vieser Vaszalyia vizaknaikamara ispány alatt.)

La anul 1609, în 17 Iunie, a voit magistratul să dărime biserică; însă preotul Opra Alāmorianul (Alamori), Zănistean Avram din Alāmori; apoi Marku Paic, Ioan Moka, Mitre Mihály, Pap György, Bak György, Szóts Bálinth, Kerekes Stefan, Opra Miklós, Marga Marton, Stojca Paic, Szirbul Petrea, locuitori din Ocna, se învoiră cu reprezentanța orașului, cu judele Domбай István și cu preotul evang. reformat Alvinczi György, ca să nu demoleze biserică, ci credincioșii să plătescă pe an sub titlul de „bani biserică” (beszerika pénz czimen) 10 denari cei căsătorii; ér veduvii 5 denari.

Nu îngăduiră însă ca se-și fină „popă” în oraș.

Pentru repararea acestei biserici, precum ne mai spune d-nl Back Endre, plebanul romano-catholic, — tot după indicii din arhivul statului, — a dăruit Constantin Brancovénul, principele Munteniei, 1000 floreni unghurești (1000 magyar forint tot adott), și repara dură între anii 1696—1699.

În șir cronologic se află:

La 1609 preotul Opra Alāmorianul,
1699—1711 au fost iesuiții,
1732 Popa Ioanes Dirda,
1759 Popa Isaila (Isaias),
1761 Petru Popa și Ioan Popa alias Kol-
tor (1768),
1780 Iuon Popa,
1802—1810 Martiu 28 — Popa Nicolaj
Novak,
1825 Popa Kertész Basilius (László);
1875 Pap Iános (Iuon),
Fekete Nikolaj (alias Negrutiu),
Elias Domsia și
Ghișoiu Ioan (actualul preot). —

Intrebarea, ce se impune, după datele înșirate, ar fi: Cu ce ocaziune, sau din care incident Mihaiu Bravul a zidit aceea biserică, care e închinată sântilor archargheli Mihail și Gavriil.

Acăsta întrebare și-ar afla soluțiunea numai în următoarele circumstanțe:

În memorabila bătălie de lângă Sibiu, principele Ardélului, cardinalul Andreiu Bathori rămas înfrânt, ér Mihaiu, trecând prin Sibiu, și-a aședat taberă nu departe de Ocna-Sibiului.

Ca această ocaziune le-a dăruit ocnenilor, cari îi făcuse mari isprăvi, și de unde se aprovisionase și cu multă sare, bani, să-și ridice o biserică de pétra.

A putut-o face acăsta chiar și în amintirea luptei, după primul marș cel făcuse spre Alba-Iulia și albenii îl întâlneau și i-se închină, dăruindu-l cu trei cupe de aur. Acăsta s'a întâmplat în 29—30 Octombrie, 1599; care va se dăcă, numai cu câteva zile înainte de prăznuirea sântilor archargheli Mihail și Gavriil.

Să fi lăsat a se zidi biserică prin luna lui Martiu (16) 1600, pre când se întorcea dela dieta din Brașov prin Sibiu spre Alba-Iulia, nu e atât de verosimil.

Analisând datele mai sus înșirate, se vede, că la 1609 exista biserică și că funcționa ca preot Opra Alāmorianul, din Alāmori, o comună din apropiere. Ocnenii nu aveau preot și se folosiau de un preot din vecini.

N'aveau preot în „oraș” pentru-că reprezentanța orașului și magistratul nu suferiau să fie preot în loc.

Acest lucru se esplică ușor: Pe vremea aceea reformații erau la culmea puterii și încercau cu toate mijlocele să tragă pe români la reformație. Așa se esplică, că și preotul reformat a fost contra magistratului pentru a nu se dărma biserică, dar a nu-și ține locuitorii preot în loc, ca astfel pe de parte mai ușor să-și amăgescă la reformație, satisfăcând art. de lege XXXVI ex 1566 din dieta dela Sibiu, prin care s'a decretat stirpirea tuturor doctinelor contrare religiei calvine etc; ér pe de altă parte se-și răsbune, pentru-că Mihaiu Vitézul prin art. de lege XXIX al dietei din Alba-Iulia, 1600, ușurase sôrtea „popilor” românesci, scutindu-i și de iobăgie.

Cei 10 și 5 denari se plăteau preotului reformat, ori făcea el „slușă” de preot, ori nu făcea.

Și cumcă reformații și în Ocna au fost la mare putere se vede și din aceea, că o biserică ridicată în stil gotic și cu toate datele, că a fost evang. lut. sau „săsescă”, aște reformată și fostii sași, care se aflau în Ocna, se închină ca magiari în aceea biserică. *)

Scim apoi, că cătră anii 1700 catolicismul desvolta o putere formidabilă în Ardél. Iesuiții, conform organizării lor, făceau cuceriri mari.

În puterea punct. 8, 9, 10, 12 și 22, din „Magna Charta” iesuiților, cu care i-a înarmat papa Paul III-lea și tot deodată protecționați de potestatea statului, iesuiții pătrunseră în multe altare ale „șismaticilor și ereticilor(?)”. Așa se poate esplică, că ei au stăpânit și preste acăsta biserică dela anul 1699—1711, adecă tocmai între anii, încare o parte din români, urmând episcopului Atanasiu, au trecut la biserică apusul.

Așa se esplică, că nu avem date despre alți preoți în Ocna dela Opra Alāmorianul 1609, de când reprezentanța a oprit, ca să fie „popă” românesce în oraș, sau mai bine dăcând, cât timp reformații aveau putere nețermurită, până după anii 1700, după-ce adecă puseră mâna pe biserică iesuiții.

Ioan Broju.

Cronică.

Budapesta, 15 Decembre, 1891.

(Iubileul protestațiilor unghurești. — Luther și Calvin. — Principii germani apărătorii noii confesiuni. — Biserică anglicană. — Politica a făcut cêrtă în biserică lui Iisus, carea nu este decât una, sfântă, sobornicescă și apostolicescă. — Libertatea religioasă în Germauia și Ungaria. — Cêrta dintre Vatican și Quirinal.)

Sub Leopold II, în anul 1791, adecă cu o sută de ani înainte de acăsta, s'a adus în dieta unghară articolul de lege XXVI, prin care se recunosc protestațiilor dreptul de a-și putea exercita liber cultul lor religioasă în Ungaria.

Adecă: ca protestații să-și potă ridica biserici, turnuri, clopote, scoli, cimiterii. Ca să-și potă ține sinode bisericesci, și hotărârile lor se le supună aprobării regale. Ca studenții protestații să potă cerceta nu numai uniwersitățile din patrie, dar și cele din străinătate. Ca să-și potă tipări cărți religioase, etc.

Protestații să se aplice în toate oficiile din țără.

Fundațiunile protestante să se administreze prin organele bisericei autonome protestante.

Ca cêrtele din căsătorie, divorțuul, să se decidă prin tribunalele civile.

Confesiunea evangelică reformată în 6 Decembre a. c. a ținut în Budapesta un sinod iubilar, în carele Alecsiu Györi, protonotariul conventului evang. luteran, a ținut un discurs comemorativ despre articolul de lege 26 din anul 1791.

În secul al 16-lea, unii călugări romano-catolici, venind în conflict cu scaunul papal, din Roma, fuseră anatemiști. Ei apoi s'au pus sub scutul principilor germani de pe acel timp, sub scutul unor principii, cari și ei erau în cêrtă continuă cu scaunul papal.

Curia romană adecă dăcea, că biserică romană fiind universală, nu biserică se află în stat, ci din contra statele se află în biserică. De aceea papa cerea ascultare și supunere dela toți împărații, regii și principii Europei și ai lumii întregi. Când principii denegară supunerea, papa îi pune sub anatemă. Evul de mijloc s'a petrecut tot numai cu cêrtele dintre pași și împărați.

Abusuri multe erau în biserică române. Preoții celibi aveau o grămadă de copii, și se îngrijeau mai tare de armatele și copiii lor nelegiuiți, ca de interesele biserice și de moralitatea publică.

*) La acăsta biserică „slușescă” și azi un preot reformat, care are capelan evang. luteran.

În conceptul religiei s'au ivit idei nouă, atât despre întemeierea biserice, cât și despre hierarchie și credincioși.

Călugărul Luther a părăsit mănăstirea și s'a înșurat, începând a propovedui, că biserică romană s'a abătut dela principiile primei creștinetăți, când nu era vorba de o hierarchie absolutistă, ci de o alegere și democrație în biserică. De aceea el dăcea, că voiesce să pună biserică pe bazele ei vechi de oțorcând. Însă Luther și Calvin, stricând tainele religioasă, negând missa și prefacerea pânei și a vinului în adevărul trup și sânge alui Iisus, s'au abătut nu numai dela religie romană apusă, dar și dela religie greco-orientală.

Protestanții scriau: „*Primae Ecclesiae regimen collegiale fuit*”. „*Non alia beato Petro collata fuit potestas, quam inspectionis et directionis*”. „*Quod beatus Petrus apostolus non plus auctoritatis habuit, quam alii apostoli habuerunt, nec aliorum apostolorum fuit caput. Item quod Christum nullum caput dimisit Ecclesiae, nec aliquem vicarium suum fecit*”. „*Quod omnes sacerdotes, sive sit papa sive archiepiscopus sive sacerdos simplex, sunt ex institutione Christi auctoritatis et jurisdictionis aequalis*”.

Luther a pus dară basa biserice sale nu pe apostoli, ci pe bibliă. Englesii de aceea cetesc atât de mult bibliă.

Hessinger dăce despre aceste principii biblice: „*Ist die Bibel genug, um in Iedermanns Händen Ieden zum Christen zu bilden, so lehre man alle Kinder lesen, gebe jedem eine Bibel in die Hand: mehr darf man nicht thun, denn jedes Mehr wäre unprotestantisch*”.

Calvin a străformat multe în luteranism. Calvin adecă a susținut, că în biserică trebuie să fie auctoritate și supunere, dăcând: „*Pastores instituit ac doctores Deus, quorum ore suos doceret: eos auctoritate instruxit, nihil denique omisit, quod ad sanctum fidei consensum et rectum ordinem faceret*”.

Eduard Hartmann, neîndestulit cu principiile protestațiilor, scrie: „*Dacă odată trebuie să avem biserică, carea pe mine în careva mod me va duce la mântuire: atunci cel puțin imi voi îndrepta privirea asupra unei biserice mari și puternice, și mai bucuros me voi prinde de pétra sântului Petru apostolul, ca și de confesiunile numeroase ale protestațiilor, neînțelese între sine*”.

Istoricul Rance scrie că: în secul al V-lea după modul hierarchiei din statul civil, s'au înființat hierarchie bisericescă cu episcopi, metropoliți și patriarhi investiți cu putere preoțescă. „*Nu preste mult timp episcopii din Roma au ajuns la rangul și puterea cea mai înaltă*”.

Istoricul Guizot scrie: „*Atât în principiu, cât și în faptă, preoțimea s'a deosebit legalmente de popor numai în secul al XII-lea*”.

Unii cred, că confesiunea protestantă n'a fost lucr nou, căci în vechime nestorianii, donatiștii, pelagianii Wikleff și Huss au propoveduit tot aceleși principii. Dar că în acel timp principii lumesci încă n'au fost în cêrtă acută cu scaunul papal, și aceștia, nesprișgind religie nouă, protestantismul atunci nu s'a putut întemeia, ci numai mai târziu prin puterea lumescă a principilor civili.

Istoricul Guizot scrie: „*În adunările creștinilor primi au fost ômeni, cari țineau predică, învățau și dirigeau adunarea prin precepte morale; n'au fost însă atunci nici un feliu de magistrat recunoscut, nici un fel de disciplină impusă, ci trăiau în credință și simțeminte comune*”.

Acăsta a fost starea primului creștinism. „*Mai târziu prin influența împăraților în aceste comune simple creștinesci s'au introdus auctoritatea, preoțimea, hierarchie, dogmele, disciplina*”.

Protestanții dăce, că: „*Biserică catholică este sinagoga satanei, ce trebuie stêrsă de pe fața pământului*”. „*Căci creștinii cei dintâi au cunoscut numai trei lucruri: pe om, bibliă și pe Iisus Christos*”.

Faptă este, că Iisus Christos n'a întemeiat decât numai una, sântă, săbornicescă și apostolicescă biserică.

Faptă este, că în secul al IX-lea, sub Photiu biserică răsăritenă sub influența împăraților lumesci s'a organizat separat. Faptă este, că biserică romană la apus sub influența puterii lumesci s'a organizat separat de biserică răsăritului pe acest timp.

În 1274 și 1439 la conciliile din Lyon și Firenze s'au făcut încercări în două rânduri, biserică răsăritenă și cea apusă să se unescă de nou.

Dar că aceste încercări s'au zădărnicit din considerațiuni lumesci, ér nu dumnezeiesci.

Biserică anglicană din considerațiuni politice s'a despărțit de biserică romană. Biserică anglicană are hierarchie, în locul papei cu regele în frunte și cu credință protestantă. Episcopii denumiți prin regina Angliei Elisabeta au fost „sfințiți” prin Parker, carele el însuși n'a fost nici odată episcop. Așa dară episcopii anglicani n'au succesiunea materială a apostolilor, după cum au episcopii biserice grecesci răsăritene.

Să dăce, că unii episcopi anglicani, sciind acest

defect al lor, ar fi probat să fie consacrați de episcopi prin cutareva episcop rom. cath. ori ortodox. Dar până acuma nu li au succes acăsta. Și fungéază și mai încolo fără succesiune materială.

În secolul al 16-lea lui Luther și Calvin nu le-ar fi succes a întemeia confesiunile lor nouă, dacă principii germăni nu i-ar fi ajutat moralmente.

Luptele inarmate între catolicism și protestantism au ținut treizeci de ani, până ce au obosit ambele părți, fără să se pōtă nimici unii pe alții.

În fine s'au legat pacea din Viena (1608) și pacea din Linz (1647), prin care se recunosc din partea puterii lumesci dreptul protestanților ca să și eserceze liber confesiunea lor.

În urma exemplului din Germania, în Ungaria s'a adus apoi în anul 1791 articolul de lege 26, prin carele protestanții evanghelici și reformați sunt asigurați de a-și putea esercia liber confesiunea lor.

Românii de religiunea bisericii orientale sub decursul vécurilor au fost persecutați și de romano-catolici, și de protestanți. Abia sub Iosif II a urmat o patentă de toleranță religioasă. Dar iesuitorilor au succes a desbina în două biserica română orientală, punând base unei bisericii nouă, numită greco-catolică, ce recunoște primatul din Roma.

Biserica greco-catolică stă dară cu un picior în Roma cu celalalt în Constantinopol!

Abia în 1848 și mai târziu sub episcopul Șaguna în 1868 au succes eluptarea autonomiei bisericii orientale române și înființarea metropoliei orientale române, prin ce o parte a românilor au scăpat de ierarhia desnată sârbă de la Carloviț.

Ceea ce serbăză protestanții acuma în anul 1891, adică libertatea lor religioasă, aceea vor serba românii din biserica ortodoxă orientală numai în anul 1968.

Protestanții se bucură de o sută de ani de libertatea religioasă. Românii ortodocși orientali se bucură numai de 23 de ani.

Să sperăm, că românii ortodocși într'o sută de ani vor face tot atât progres, cât au făcut protestanții într'o sută de ani. „Semper avanti Romanii“. Se credem dară cu toții într'una sfântă sobornicescă și apostolicescă biserică. Să credem în paladiul religiunii și limbii naționali.

Cum însă de papa din Roma se află în certă continuită cu regele și statul italian? Curia romană pretinde ca toți împărații și regii să se supună autorității divine a Papei. Căci Papa are puterea din ceriu; ér împărații și regii, de și se intitulăză că sunt din „grația lui Dumnezeu“, ei în realitate sunt numai „din voința oamenilor“. Așa dară Papa este suveranul suveranilor — după curia romană — căruia împărații și regii trebuie să-i slugăscă ca apărătorii credinței creștinesci, ca nisce generali supuși voinței papali.

Impărații și regii nici în secolul de mijloc, nici acum nu vrău a se supune suveranității divine a papei din Roma; ci pretind ca papa să recunoscă suveranitatea, regelui și teritoriului italian. Curia romană răspunde: „Non possumus!“ Ér regii Italiei și parlamentul italian încă zic: „Non possumus!“

Adecă în Italia nu cunoscem altă suveranitate decât aceea a regelui și statului italian. Va se dăca papismul e în controversă grea cu principiul național și principiul de stat independent. Pentru curia din Roma ar fi pōte un lucru mai plăcut atunci, când din statele monarchiste europene s'ar forma nesce state-unite europene și republicane, cu papa în frunte, ca președinte al republicii teocrate creștinesci. . . Dar patriarhul din Constantinopol ar voi ore să fie p. e. vicepreședinte al republicii? Dar ceialalți patriarhi, ce ar fi?

Certa dintre Vatican și Quirinal pōte avea încă și aceea urmare, — că Italia, după exemplul Angliei, să se declare de o biserică independentă italiană! . . . după ce adecă i-a succes a compune un stat unit și independent italian.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

De sub pōlele Retezatului, în Decembre 1891. Dela un fruntaș al bisericii noastre, primim următorii articol, pe care îl publicăm în cele următoare:

Am percurs cu mare atențiune toate atacurile intentate în contra președintelui comitetului partidului național precum și rectificările basate ale acestuia, — dar credeți dle redactor, că cu inima intristată prind condiul a vă scrie ceva din sinul poporului nostru în obiectul acesta.

Sum imparțial pentru că nu am interese personale, dar fie-mi permis a dăca „o bătă bună este deajuns la un car de ole“.

Invinuirile indicate de unele din diarele noastre repetate și răsucite atât de mult numai că au fost provocătoare, dar ele provin din ură personală, pentru-că atari oameni fără a mai studia urmările, atător învinuirii și clevetiri, suntem de convingere, că în loc să dirégă mai mult strică causei românesci.

E drept, că focul de pae face flacăra mare, dar curând se și stinge. Atăta am studiat din polemica de până aci, că unii membri tineri fără a cugeta mult la urmări susțin, că cauza națională numai după receptul lor se pōte vindeca, și că vițelul a învțat pre bou a trage în jug ca și când bou îngrunat și îmbătrénit de povara jugului nu ar cunoscă cărarea pe carea merge și pe carea el demult — demult a cutrierat-o.

Ba nu a fost de ajuns clevetirile acasă la noi, fără sau pus la cale și diarele din țara românescă spre a ne batjocuri fără cruțare în fața lumii, ér toate acestea au străbătut și preocupat și pe poporul nostru, carele cu mintea sa naturală întrébă și de unul și de altul că, ce e cauza de se sfădesc domnii nostri de român? Iar după ce a primit adevăratul răspuns și deslășire adevărată, compătinesc poziția noastră a românilor și se miră cum am putut ajunge la atăta.

Sunt câțiva oameni tineri, fără păr alb în cap, cari susțin, că încredințându-li-se lor conducerea ar secera fructele celea mai frumoșe în folosul poporului.

Din punctul acesta de vedere apoi au purces la discreditarea bătrénilor „cari au încărunțit în luptă și cari toate le fac pe basa esperintelor și a praxeii îndelungată cu tact și cu chipsuiaia.

Omul cu mintea aședată, omul îmbătrénit în lupta națională cum este Dl Babeș toate le scie precumpăni, le scie judeca și aședa.

„Tribuna“ carea cu atăta foc lăuda ținuta D-lui Babeș la alegerile ultime dietale și care mai ani trecuți tot pre dl Babeș îl ridică până la al nouălea ceriu, îl presenta ca apostol al poporului român, acum noi cu mintea noastră nu pricepem din ce causă ni-l prezentăză, ca pre cel mai mare inimic al intereselor noastre naționale.

Voesc a dăca l'au discreditat, cei de o pănură în a căror serviciu le-a stat gazetele înaintea lumii întregi, dar numai aceea au primit de bani buni toate acelea tipărite contra dl Babeș, cari sunt în conece cu cei ce le au pus la cale — noi ceialalți compătinesc starea în care ne aflăm pentru că din ura personală a putut proveni, ca președintele comitetului național român să fie tirit și murdărit în chipul cel mai necuviincios, fără a precumpăni că ore vrednic este? și că ore merită să fie tirit și batjocorit în chipul în care a suferit ocară?

Astfel este natura unora, nu se cugetă unde dau și unde crépă!

Esemplu invederat avem, că cei din România după ce a venit la putere guvernul conservatorilor au croit să dea în judecată pre cel mai mare bărbat al României pre l. Brăteanu, pentru-că le-a rescumpărat țera cu eliberarea de sub jugul turcilor a dat țerei libertatea — a ridicat o în ochii Europei civilizate.

Un vot trebuia și îl aruncau în temniță ca pe cel mai mare făcător de rele.

Iată ura, iată pisma cum își viră nasul și face ca omul să uite tot ce a fost bun și folositor, iată dar unde duce ura personală!

Ce judecată și vor face străinii când noi atacăm în modul cel mai vehement și batjocorim cum numai scim pre capul bisericii noastre? Ore nu batjocorim noi atunci în prima lină biserica noastră cu totă sfînțenia sa, și ore prin o atare procedură nu ne batjocorim noi înșine și ore atacând autoritatea și vađa conducătoriului — a capului — nu ne vom face de ocară celorlalte națiuni.

Tot asemenea și cu cestiunea memorandumului va sosi timpul oportun, când se va putea presenta tronului și când vor fi șanse de a fi luat în drepă considerare. Nici odată un scolaru de pe băncile scōleii nu va pută da instrucțiuni și povețe învțătoriului sau care l'apără și îl conduce spre binele și foricirea sa.

Poporul român rămâne pre lângă votul comitetului național dat vrednicului seu președinte și își pune totă încrederea întrênsul și precum în trecut a fost apărător și luptător neînvinș tot asemenea avem firma speranță cumcă așa va rămânea și în viitor până la mormânt. *Sentinelă.*

Varietăți.

* (Monarchul în Budapesta.) Foile din Budapesta aduc scirea, că Maj. Sa monarchul va închide în persoană dieta ungară. Mesagiul de închidere e stabilit. În el sunt indicate meritele partidului liberal pentru promovarea intereselor patriei și serviciile aduse corōnei.

* (Partidul național.) Din Budapesta vine scirea, că românii vor țină în Ianuaru o conferință, în care se va hotări atitudinea, ce au să o observe față de viitoarele alegeri.

* (Reuniunea de patinat.) D'odată cu sosirea frigului, patinatorii Sibiului și pretee de minere. Reuniunea de patinat a înfrunșat locul de patinat jur împrejur cu tricoruri: magiar, românesc, bicolor săsesc, austriac etc. În serbătorile Crăciunului a cântat musica militară.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Religiunea

în scōlele poporale române, anul al II lea după planul „Normativului“ pentru scōlele din metropolia gr. or. română din Transilvania și Ungaria.

(Operat pentru concursul literar deschis de „Reuniunea învțătorilor români greco-orientali din districtul XI Făgăraș de „abni.“)

8. Potopul.

(Urmare.)

După o sută cincișeci de zile, apele au început a scădea, ér Corabia lui Noe s'a oprit pe un munte. După o aseptare de mai multe zile, Noe a voit să iasă din corabie. Dar mai întâu, a slobozit un corb, ca să se convingă, dacă pământul uscat, ca să pōtă trăi oamenii și vietățile pe el. Corbul însă nu s'a mai întors. Semn că a dat preste vr'un cadavru, din care a putut trăi. Mai așteptând câteva zile, Noe a eliberat un porumb din corabie, care s'a întors cu o stălpă verde de maslin în gură. Semn că pământul s'a uscat, și vegetațiunea a început a mișca. După câteva zile, Noe a slobozit toate vietățile, cari s'au aflat în corabie, și mai pre urmă a eșit și el din preună cu totă familia lui din corabie.

După ce s'a vëzut Noe pre pământ svântat, a cădut în genunchi, și cu lacrimi a mulțămit lui Dumnezeu pentru scăparea de potop, și i-a adus lui Dumnezeu jertfă, éră Dumnezeu spre semn, că rugăciunea și jertfa lui Noe a fost primită, i-a arătat pre ceriu curcubeul, — semnul, că mai mult nu va mai prăpădi Dumnezeu lumea cu apă.

Din acăsta istoriōră învțăm: 1. Că Dumnezeu pedepsece pe toți oamenii cei rei, precum a pedepsit pre următorii lui Cain și Sit pentru păcatele lor. 2. Că Dumnezeu iubesc și scapă de toate primejdiiile pre oamenii drepti și buni precum a scăpat și pre Noe de potop. 3. Că după tot binele, care ni-l face Dumnezeu, să-i aducem rugăciuni și jertfă de mulțămită precum ia adus și Noe, când a eșit din corabie. 4. Că deși Dumnezeu prin arătarea curcubeului, a făgăduit că nu va mai prăpădi și pedepsi pe oameni cu potop, totuși noi să ne ferim a face lucruri rele, că Dumnezeu ne pōte pedepsi într'alte chipuri cu alte neajunsuri până când vom trăi pe pământ.

Când potopul a venit,
Pre cei rei, i-au prăpădit,
Numai singur Noe în lume,
A scăpat ca prin minune,
Căci a făcut fapte bune,
Precum biblia ne spune.

Întrebări: Ce au hotărit Dumnezeu, după-ce a vëdut răutățile oamenilor? Aflatus'a vre-un om bun între oamenii cei păcătoși? Ce a poruncit Dumnezeu lui Noe? Ce s'a întâmplat, după-ce a intrat Noe în corabie? Cât de sus s'a ridicat apa preste suprafața pământului? Unde s'a oprit corabia lui Noe? Ce a făcut Noe, după-ce porumbul i-a adus o stălpă verde de maslin în gură? Cum a mulțămit Noe lui Dumnezeu, căci l'a scăpat de potop? Ce semn a arătat Dumnezeu lui Noe? Ce însemneză curcubeul? Ce învțăm din acăsta istoriōră?

9. Noe și feciorii lui.

După-ce a scăpat Noe de potop, a început a se ocupa cu economia de pământ, și între alte plante a sădit și viță de vie. Ce bucurie a avut Noe, când pentru prima dată a gustat strugurii rumeni și copti! Dar mai târziu aflând măiestria de a storce din struguri vin, el necunoscând taria vinului a beut prea mult, și s'a îmbătat. Prin acăsta Noe a păcătuit înainte lui Dumnezeu; dar Dumnezeu nu i-a socotit păcatul acesta, pentru că Noe nu cunoscă taria vinului. În beția lui, Noe s'a desgolit, ér flul seu cel mai mare Ham, vëdëndul, a ris de tatăl său, și a chiebat si pre Sim și Jafet, frații, ca să ridă și ei. Acestia însă, mai înțelepti fiind, au mustrat pe Ham pentru batjocura tatălui lor, și mergënd au acoperit pre Noe cu vestmēt. Noe, — după ce s'a desceptat din beție, — aflând despre purtarea fiilor sei, pe Sim și Jafet, i au binecuvēntat, ér pe Ham l'a blăstămat.

Din acăsta istoriōră învțăm: 1. Că noi, să ne îngrigim de toate cele-ce ne sunt de lipsă, și să fim lucrători, precum s'a îngrijit și Noe după-ce a eșit din corabie și a lucrat. 2. Că să nu fim lacomi în mănăcarea și beutura, — precum i s'a întâmplat acăsta lui Noe, — căci aceea e păcat și rușine. 3. Că să ne pădăm cu deosebire, să fim bețivi, căci beutura strică sănătatea, întunecă mintea, ticăloșesc pe om, și l face de batjocura lumii. 4. Că să cinștim și să omenim părinții, precum a făcut Sim și Jafet, ca ei să ne binecuvinte, și să ne supărăm și să batjocorim pre părinți, precum a făcut Ham, pe care l'a blăstămat. Să ne aducem aminte de cuvintele sfintei scripturi: „binecuvēntarea tatălui, întăresce casele fiilor, ér blăstemul mamei, desrădăcinăză temelile.“

Copii, au datorință,
Ca să fie cu credință,
Pre părinții să-i cinstescă,
Și să nu-i batjocorescă,
Că-șă Dumnezeu voesce,
Și-n lege ne poruncesce.

Intrebări. Cu ce s'a ocupat Noe după po-
top? Ce i s'a întemplat lui Noe, că a beut vin
prea mult? Păcătuit-a Noe, pentru că s'a îmbetat?
Socotita Dumnezeu păcatul acesta lui Noe? Ce a
făcut Ham, când a vădut pe tatăl seu descoperit?

Ce a făcut Sim și Jafet, auzind despre starea ta-
tălui lor? Ce învățăm din această istorioră?
(Va urma.)

Loterie

Joi în 24 Decembre.

Budapesta: 22 48 73 37 12

Nr. 485. [217] 1—3

CONCURS.

Pe baza concludusului adunării generale a Asociațiunii transilvane din ședința a II-a, ținută în Hațeg la 5/17 August a. c., de sub pt. prot. 24 pt. 3 lit. b) și în conformitate cu concludusul subsemnatului comitet din ședința dela 9 Decembre a. c. de sub pt. prot. 266 se escrie concurs la 2 stipendii de câte 500 fl. v. a.

Unul din aceste stipendii e me-
nit pentru tineri absolvenți de
gimnasiu, eventual pentru tineri,
cari își fac sau și-au făcut studiile
în regulă la universitate și cari, ter-
minând cursul filosofic, vor să-și căș-
tigel și calificațiunea specială cerută
de legea statului (art. de lege 38 din
1868 §. 103) pentru școlile civile.

Dintre reflectanții la acest sti-
pendiu vor fi preferiți aceia, cari vor
dovedi, că au pregătirea recerută pen-
tru de a pute face esamenul special
din grupul limbilor, și că pe lângă
limba română și magiară cunosc per-
fect și limba germană, atât în vorbire,
cât și în scriere.

La stipendiul al II lea pot reflecta
tinere și tineri, cari, având deja pre-
gătirea recerută pentru arta muziciei
instrumentale, deprinderea recerută pe
pian (clavir) și talent musical, doresc
a se perfecționa în cutare conserva-
toriu, spre a pute prevedé eventual
muzica instrumentală la o școlă de
categoria școlii asociațiunii.

Cei care reflectă la aceste două
stipendii au a-și înainta cererile in-
struate în mod corăspundătoriu, co-
mitetului Asociațiunii transilvane pen-
tru literatura română și cultura po-
porului român cel mult până la 31
Martiu 1892, având a acude lângă
cerere și o schiță a studiului parcurs
precum și un revers, prin care se de-
obligă, ca, cerând trebuința, vor intra
ca puteri didactice în serviciul „școlii
civile de fete cu internat a Asociațiunii
transilvane,” arătând fiă în cerere, fiă
separat de aceea, și durata timpului,
pentru care reflectă la stipendiul
cerut.

Sibiui, în 19 Decembre, 1891.

Pentru comitetul Asociațiunii tran-
silvane pentru literatura română și
cultura poporului român.

G. Barițiu,
preș.

Dr. I. Crișianu,
secretariu II.

Nr. 575 [213] 2—3

CONCURS.

Prin această se escrie concurs pen-
tru ocuparea postului de protopresbiter
în tractul Mediașului, cu termin
de 30 zile dela prima publicare în foia
archidiececană „Telegraful Român”

Emolumentele împreunate cu acest
post sunt:

a) venitele parohiei de clasa a
treia din Mediaș, care este designată
de parohie protopresbiterală; fiitorul
protopresbiter însă va folosi deocam-
dată numai o jumătate din venitele
parohiei, ér altă jumătate va rămâne
în folosința actualului capelan de acolo;
b) venitele proprii protopresbite-
rale, care constau din pașalul anual
de cancelarie, ce se dă din mijlocele
archidiececane; din tacsele ordinare
ale visitațiunilor; din tacsele dela nup-
turienți și din alte venituri accidentale.

Aspiranții la acest post de proto-
presbiter au a subșterne concursule
lor veneratului consistoriu archidie-
cesan în termenul indicat, instruite cu
documentele necesare despre califica-
țiunea normată în § 53 al Statutului
organic și în concludusul congresual Nr.
111 din anul 1888, având a alătura și

o tabelă de calificațiune după rubri-
cele indicate în § 12 al regulamentului
congresual din 1888, pentru procedura
la alegerea de protopresbiter.

Din ședința comitetului protopres-
biteral al tractului Mediașului, ținută
în Mediaș la 7 Novembre, 1891.

Ioan Chendi,

administrator protopresbiteral.

Dionisiu Roman, notariu.

Nr. 6599 Plen.

Concursul acesta se aprôbă și se dă
spre publicare în „Telegraful Român”.

Sibiui, din ședința plenară a con-
sistoriului archidiececan, ținută la 2
Decembre, 1891.

Consistoriul archidiececan.

Nr. 408. [210] 3—3

CONCURS.

În sensul ordinațiunei venera-
tului consistoriu archidiececan din 31
Decembre 1890 Nr. 8701 Plen. și în
nec cu ordinul consistorial dto 16
Septembrie a. c. Nr. 4142 Plen. se
escrie prin această concurs pentru
ocuparea postului de protopres-
biter gr. orient. al tractului
Devei cu termin de 30 zile,
socotit dela prima publicare în diarul
„Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest
post sunt:

1. Venitele din parohia proto-
presbiterală din Deva.

2. Venitele protopresbiterale, care
stau din pașalul de cancelarie, din
fondul archidiececan Rudolfin, din tac-
sele ce incurg pentru ședulele de cu-
nunie, pentru visitarea parohiilor trac-
tuale, pentru procese divorțiale și
pentru alte speciale funcțiuni proto-
presbiterale.

Concurenții au să documenteze
calificațiunea prescristă în concludus
congresual Nr. 111 din anul 1888.

Concursele instruite cu toate do-
cumentele necesare să se subșterne la
veneratul consistoriu archidiececan în
Sibiui, având concurenții a alătura
totodată și câte o tabelă de cali-
ficațiune după rubricile indicate în
regulamentul congresual din 1888
pentru procedura la alegerea de pro-
topresbiter §. 12.

Deva, din ședința comitetului pro-
topresbiteral gr. or. al tractului Devei,
ținută la 12 Octobree, 1891.

Avram P. Păcurariu,
adm. protop. și președ.

Ioaniciu Olariu, notariu.

Nr. 6316. Plen.

Concursul acesta se aprôbă și se dă
spre publicare în „Telegraful Român”.

Sibiui, din ședința plenară, ținută
la 4 Novembre, 1891.

Consistoriul archidiececan.

Nr. 379 [216] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei va-
cante de clasa a III a din Petrila,
biserica din „Răscolă”, tractul pro-
topresbiteral al Hațegului, pe baza în-
cuviințării Preaveneratului nostru con-
sistoriu archidiececan din 29 Octobree
1891 N-rul 6318 B. se escrie con-
curs, cu termenul de 30 zile dela
prima publicare în „Telegraful Ro-
mân”.

Emolumentele împreunate cu acest
post de paroch sunt celea satorite
în ședința sinodului parochial estra-
ordinar din 24 Octobree a. c. cari la
olaltă dau suma de 408 fl. 50 cr. v. a.

Concurenții, până la espirarea a
terminului de concurs, sunt datori a

se presenta odată înaintea poporului
respectiv pentru a cânta respective a
celebra și a cuvânta.

Doritorii de a reflecta la această
parohie au a-și asterne suplicele lor
concursuale instruite conform pres-
criselor statutului nostru organic la
subscrisul oficiu protopresbiteral, până
la termenul indicat.

Petroșeni, la 27 Novembre, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al
tractului Hațegului, în conșelegere cu
comitetul parochial respectiv.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 372. [212] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de pa-
roch vacant din parohia de clasa a
treia (III) Homorod-Suseni tractul pro-
topresbiteral Geoagiului II pe baza
ordinului consistorial dto 13 Au-
gust. a. c. Nr. 4837 B. se escrie prin
această concurs cu termin de 30 de
zile dela prima publicare în „Tele-
graful român”.

Venitul total anual împreunat
cu acest post dă suma de 300 fl.
0 cr.

Competenții sunt poștiți a-și înai-
nta cererile instruite conform legilor
din vigore la subscrisul oficiu în ter-
minul sus indicat.

Homorod, 17 Novembre, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. ort. Geo-
agiului II, în conșelegere cu respec-
tivul comitet parochial.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 818 [217] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei paro-
chii de clasa a III-a Sânbenedic, trac-
tului Târnavei, se escrie concurs cu
termin de 30 zile dela prima publi-
care în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest
post dau un venit de 538 fl. 06 cr.

Competenții la acest post au să
se prezenteze în termenul legal în
parohia și la biserică, spre a-și arăta
deterita cea, pentru a cânta, respective
a celebra și cuvânta, ér informațiuni
mai detaiate se pot lua dela subsem-
natul oficiu protopresbiteral.

Cererile concurenților se fie instru-
ite conform legilor în vigore, și as-
ternute în termenul indicat la sub-
scrisul (u. p. Kükülôvár).

Cetatea de baltă, 27 Novembre,
1891.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al
tractului Târnavei în conșelegere cu
comitetul parochial respectiv.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 1074. [218] 1—1

Publicațiune.

Radu G. Ardelean din Brașov, prin
sentința consistorială dto 15 Octobree
1891. Nr. 5490 B. fu totalminte des-
părțit de pribegita sa soție Elena D.
Mălaiu asemenea din Brașov, ceea ce
în sensul § lui 124 din regulamentul
procedurii judecătorești în cause ma-
trimoniale prin această se aduce la
cunoscința publică.

Brașov, 14 Decembre, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Bra-
șovului.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Concurs de licitațiune!

Pentru zidirea năuiei biserici din
**Cebea, carea este a se da în
întreprindere pe calea lici-
tațiunei publice.** — Se publica
adouăoră concurs de licitațiune mi-
nuendă, carea se va ține în 4/26
Decembre, a. c., în casa epitro-
pului Indriu Ioan din Cebea, pro-
topresbiteratul Zarandului.

Prețul întreprinderii afară de ma-
terialul de: *pétră, cărămidă, var și
tifă* este satorit în suma de: **8566 fl.
81 cr. v. a.**

Licitanții au să depună un vadiu
de 5% dela prețul întreprinderii.

Planul și preliminariul de spese
precum și condițiunile speciale de
licitațiune se află spre inspicare la
numitul epitrop. (216) 8—3

Ce bea, 2/14 Decembre, 1891.

Ioane Jurca,
președintele comitetului parochial.

Publicațiune!

Direcțiunea generală a căilor ferate
române face cunoscut prin această că are
31 posturi de ingineri vacante la serviciul
de întreținere din **București, Craiova, Pitesti,
Buzeu, Galați, și Iași.**

Doritorii de a ocupa asemenea posturi
sunt rugați a presenta cererile domniilor lor
înscris la adresa Direcțiunei generale
a căilor ferate române serviciul
P. la București cel mult până la **15
Ianuaru 1892 st. nou,** cu arătarea
adresei domniilor lor esactă și anecsând
documentele următoare:

1. Diplomă sau certificat de termi-
narea studiilor a unei școle speciale de
ingineri.

2. Certificate de serviciu. [211] 7

3. Act de nascere.

4. Act de căsătorie (dacă e căsătorit),
și de nascere al soției precum și eventua-
lale copiilor.

5. Actele pentru serviciul militar.

Pentru informațiuni mai detaliate dor-
itorii se vor adresa în scris sau verbal la șeful
serviciului de întreținere **C. F. R.**

București, calea Victoriei Nr. 124.

Sz. 7890/891 plg. [214] 2—3

Hirdetmény.

A veérdi általános határtagosítási ügy-
ben az előmunkálatok megkezdése, nevezte-
tesen a képviselőt rendezése, működő mér-
nök választása és a költség előirányzat el-
k szítése végett határidőül **1892 évi ja-
nuár hó 28-ik napjának déli előt
10 óráját** Veérdi községben a községi
irodába tűztem ki, mikorra az összes ér-
dekelteket azzal idézem meg, hogy a felek
elmaradása a tárgyalás megtartását nem aka-
dályozza.

Erzsébetváros, 1891. december 8-án

A kir. törvényszék kiküldött bírāja.

Kelemen

eljáró bíró.

Sz. 8106/891 polg. [215] 3—3

Hirdetmény.

A magyar péterfalvi általános határtago-
sítási ügyben a birt. rend. ut. 44 § értelmében
az előmunkálatok megkezdése u. m. a képv-
selet rendezése a működő mérnök megválasz-
tása és a költség előirányzat elkészítése vé-
gett a határnapot **1892 évi január hó
15-re d. után 3 órára** tűzöm ki ma-
gyar péterfalva községébe a községi iroda
helységébe.

Ezen tárgyaláshoz összes érdekelteket
oly figyelemzetéssel idézem meg hirdetm-
nyileg, miszerint a tárgyalás meg nem je-
lenésük az eljárás folyamotját akadályozni
nem fogná.

Erzsébetváros 1891 november 23-én.

A kir. t.-szék ügyében.

Kelemen

eljáró bíró.